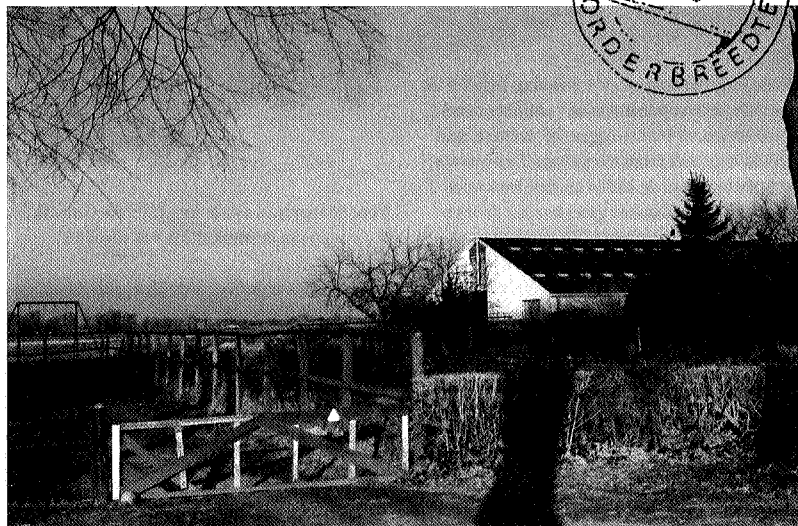

Doodzonde

De ontakeling van de Hondsrugrand

Het zwak golvend Drents plateau manifesteert zich op een markante wijze aan zijn oostelijke begrenzing in de vorm van een stijrand. De oosthelling van de Hondsrug vormt hier een abrupte grens met het vlakke oerstroombdal van de Hunze.

Plaatselijk kunnen hoogteverschillen zo opmerkelijk zijn, dat rekreanten zich in het buitenland wanen. Op sommige plaatsen wordt deze reliëfrijkdom nog versterkt door droge erosiedalen die in de laatste ijstijd werden gevormd door smeltwater en terugschrijdende erosie. Een bijzonder fraai voorbeeld van zo'n dal ligt aan de oostzijde van de oude kern van Gieten. Bij een geomorfologische kartering in 1978 werd dit erosiedal om z'n landschappelijke en visuele gaafheid als zeer waardevol aangeduid. In combinatie met de oosthelling van de Hondsrug werd het dal vervolgens aangewezen als 'Gea-objekt'. Een 'Gea-objekt' is een waardevol aardkundig landschap dat bescherming zou moeten genieten. In 1990 werd deze status gehono-

De nieuwe loods

reerd in het Natuurbeleidsplan door de aanwijzing van 'geomorfologisch landschap van (inter)nationale betekenis'.

Nationaal misschien van belang maar op lokaal nivo speelt de natuurhistorische waarde geen enkele rol in de gemeentepolitiek. De toestemming om een grote schuur te bouwen met een bouwmassa van 30 m bij 25 m en een hoogte van 8 m, aan de rand van het erosiedal, vormt een flagrante aantasting van de visuele beleving van dit unieke geologische landschap. Het is de zoveelste stap in de visuele ontakeling van de Hondsrugrand. De Prins Bernhardhoeve in Zuidlaren, het industrieterrein bij Annen en de woninguitbreiding in Borger gingen deze ingreep voor.

Dorpspolitiek

Waarom besluit een gemeenteraad tot zo'n ingreep terwijl zij tegelijkertijd juist de steilrand als

lokmiddel voor toeristen en nieuwe inwoners gebruikt. Bij het zoeken naar de achtergronden stootten wij op een fraai staalje dorpspolitiek. Op een zeker moment wil een inwoner van Gieten op de rand van het erosiedal een manege bouwen met de enorme omvang van 52 m x 28 m en 10 m hoog. Dat dit in de gemeenteraad überhaupt ter sprake komt wekt al verbazing. In Gieten wordt de aanvraag echter gehonoreerd met het in werking stellen van de artikel 19 procedure om het bestemmingsplan te wijzigen. Hierop komen 149 bezwaarschriften binnen van bezorgde omwonenden, overige inwoners van Gieten en diverse instanties. Vervolgens gaat het voorstel naar GS waarop gedeputeerde Herman Lange, persoonlijk ter plekke de situatie in ogenschouw neemt, waarna hij het advies van de Commissie Bestemmingsplannen overneemt en geen goedkeuring verleent. Het formele argument luidt dat de gemeente Gieten de artikel 19 procedure niet mocht gebruiken voor dit geval. Provinciale ambtenaren halen opgelucht adem; dit landschappelijk zo waardevolle Gea-objekt blijft onaangetaast, GS houdt de rug recht. De aanvrager van het bouwplan, de heer Oldenziel, dient kort daarop een tweede en nu kleiner plan in: 30 m x 25 m en 8 m hoog. Vreemd genoeg past dit plan precies in het bestemmingsplan Gieten Centrum. Enige jaren geleden is bij de vaststelling van het bestemmingsplan Gieten Centrum toevallig net op deze plaats de mogelijkheid voor een loods open gehouden. Speelt hier de voorzienigheid een rol of heeft de aanvrager gewoon goed geanticipeerd en is hier sprake van een voorgekookt plannetje? Hoe het ook zij, het college van B & W gaat uiteraard mee. De zorgen van de provincie, de woede van omwonenden en de verbijstering van talloze experts brengen haar niet van haar voornemen. Niemand kan er tegen optreden, ook de provincie niet. Het bestemmings-

De rubriek Doodzonde wil in de komende tijd graag extra aandacht aan ongelukkige landschappelijke ingrepen in Friesland. De redactie vraagt daarom haar Friese lezers nadrukkelijk om zo'n klein voorval met verstreckende gevolgen aan te kaarten

Het witte gevaarte op de Hondsrug bij Gieten

plan geeft immers de mogelijkheid. De enige uitweg vormen de vrijstellingsmogelijkheden: bij de beoordeling van de aanvraag moet B & W rekening houden met de ruimtelijke structuur en met de omwonenden. Juist in de vrijstellingsmogelijkheden was een goede uitweg gelegen om de aanvraag te weigeren, kennelijk wilde het College dat niet. Natuurlijk was de loods landschappelijk niet verantwoord en met de omwonenden is ook al geen rekening gehouden. De laatsten procederen daarom tot aan de Hoge Raad omdat zij vinden dat met hen juist geen rekening is gehouden.

Onbehoorlijk bestuur

En nu... nu staat er een blinkend witte loods op het eermaals gaafste plekje van Gieten. De raad is tevreden, het was er immers altijd al een rommeltje met die oude behuizingen. Een fraai gebouw krikt het gebied weer wat op. De aanvrager en het College zijn voorlopig tevreden, maar het nog onbebouwde deel van het erosiedal is ernstig aan-

Hondsrugrand zonder en met de loods

getast en de omwonenden vrezen uitbreiding van de loods nu er immers toch al iets staat. Deze vorm van onbehoorlijk bestuur is en blijft doodzonde. Mag het gebied zich nationaal en internationaal verheugen in waardering, voor het college van B & W van Gieten maakt dit niet zoveel uit; het is

maar de vraag of de landschappelijke waarden van dit gebied überhaupt naar hun betekenis in de overwegingen van de gemeenteraad zijn meegenomen en begrepen.

NR

Redactie Noorderbreedte (WF)

